

## Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1994-1995 (\*)

24 MAART 1995

### WETSONTWERP

**tot wijziging van artikel 37 van de  
wetten houdende het statuut van de  
gewetensbezwaarden,  
gecoördineerd op 20 februari 1980**

### VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE  
BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE  
ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT (1)**

**UITGEBRACHT DOOR  
DE HEER M. HARMEGNIES**

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft onderhavig wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 21 maart 1995.

(1) Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Van der Maelen.

#### A. — Vaste leden :

C.V.P. HH. Breyne, Tant, Van der  
Poorten, Van Eetvelt, Van-  
leenhove.  
P.S. HH. Canon, Dufour, Har-  
megnies (M.), Namotte.  
V.L.D. HH. Beysen, Cortois, Pierco,  
Van houtte.  
S.P. HH. Bossuyt, Schellens,  
Van der Maelen.  
P.R.L. HH. Bertouille, Pivin.  
P.S.C. HH. Detremmerie, Sénéca.  
Agalev/HH. Cheron, Thiel.  
Ecolo  
Vl. H. De Man.  
Blok

#### B. — Plaatsvervangers :

HH. Demuyt, Marsoul, Schuer-  
mans, Taylor, Van Peel, Vanpoucke.  
HH. Flahaut, Henry, Janssens,  
Léonard, Mevr. Lizin.  
HH. Coveliers, Demeulenaere,  
Deswaene, Dewael, Seghers.  
HH. Bourgois (M.), Moyaerts,  
Swennen, N.  
HH. Hazette, Severin, Simonet.  
H. Charlier (Ph.), Mevr. de T'Ser-  
claes, H. Hiance.  
HH. Barbé, Luyten, Viseur.  
HH. Dewinter, Van den Eynde.

Zie :

- 1765 - 94 / 95 :

— N° 1 : Wetsontwerp.

(\*) Vierde zitting van de 48<sup>e</sup> zittingsperiode.

## Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1994-1995 (\*)

24 MARS 1995

### PROJET DE LOI

**modifiant l'article 37 des  
lois portant le statut des  
objecteurs de conscience,  
coordonnées le 20 février 1980**

### RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE  
L'INTERIEUR, DES AFFAIRES GENERALES ET  
DE LA FONCTION PUBLIQUE (1)**

**PAR M. M. HARMEGNIES**

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de sa réunion du 21 mars 1995.

(1) Composition de la commission :

Président : M. Van der Maelen.

#### A. — Titulaires :

C.V.P. MM. Breyne, Tant, Van der  
Poorten, Van Eetvelt, Van-  
leenhove.  
P.S. MM. Canon, Dufour, Har-  
megnies (M.), Namotte.  
V.L.D. MM. Beysen, Cortois,  
Pierco, Van houtte.  
S.P. MM. Bossuyt, Schellens,  
Van der Maelen.  
P.R.L. MM. Bertouille, Pivin.  
P.S.C. MM. Detremmerie, Sénéca.  
Agalev/MM. Cheron, Thiel.  
Ecolo  
Vl. M. De Man.  
Blok

#### B. — Suppléants :

MM. Demuyt, Marsoul, Schuer-  
mans, Taylor, Van Peel, Vanpoucke.  
MM. Flahaut, Henry, Janssens,  
Léonard, Mme Lizin.  
MM. Coveliers, Demeulenaere,  
Deswaene, Dewael, Seghers.  
MM. Bourgois (M.), Moyaerts,  
Swennen, N.  
MM. Hazette, Severin, Simonet.  
M. Charlier (Ph.), Mme de T'Ser-  
claes, M. Hiance.  
MM. Barbé, Luyten, Viseur.  
MM. Dewinter, Van den Eynde.

Voir :

- 1765 - 94 / 95 :

— N° 1 : Projet de loi.

(\*) Quatrième session de la 48<sup>e</sup> législature.

## I. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENARENZAKEN

Toen tijdens de Ministerraad van 9 februari laatstleden beslist werd om op 1 maart een einde te maken aan de verplichte militaire dienst, is gebleken dat het noodzakelijk was op dezelfde wijze te werk te gaan ten aanzien van de gewetensbezwaarden.

Aldus heeft het wetsontwerp tot doel in de wetten houdende het statuut van de gewetensbezwaarden, gecoördineerd op 20 februari 1980, een bepaling in te voegen die toelaat de gewetensbezwaarden van de lichting 1993 en van de voorafgaande lichtingen met onbepaald verlof te zenden op de door hun gekozen datum.

Het ontwerp voorziet in de volgende regeling voor de drie gevallen die zich kunnen voordoen :

1. de gewetensbezwaarde heeft, op voorstel van de administratie, een tijdelijke ambtsontheffing aangevraagd met ingang van 1 maart 1995 : hij wordt op die datum met onbepaald verlof gezonden;
2. de gewetensbezwaarde heeft geen tijdelijke ambtsontheffing aangevraagd : hij wordt op zijn verzoek met onbepaald verlof gezonden op de door hem gekozen datum, en ten laatste op het einde van zijn normale diensttermijn;
3. de gewetensbezwaarde is nog niet in dienst op 1 maart 1995 : hij wordt niet meer opgeroepen.

## II. — BESPREKING

### A) Tussenkomen van de leden :

*De heer Thiel* wenst te vernemen :

— wat het bedrag is dat voor de werking van de dienst gewetensbezwaarden werd voorzien en dat nu zal worden aangewend voor de verdere uitbouw van de geautomatiseerde stemming;

— wat zal de rechtstoestand zijn ingeval de dienstplicht terug in voege zou treden (bijvoorbeeld in oorlogstijd), van de personen die ingevolge de nieuwe bepaling het statuut van gewetensbezwaarde niet kunnen aanvragen.

*De heer Saussus* verwijst naar het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 december 1989 betreffende het statuut van de dienstplichtigen (Stuk Kamer n° 1751/1, 94/95).

Artikel 2 van laatstgenoemd ontwerp voorziet met name in de opheffing van twee organismen (opgericht bij artikelen 35 en 37 van de wet van 22 december 1989 betreffende het statuut van de dienstplichtigen) die geen bestaansreden meer hebben. Het lid wenst te weten of voor de gewetensbezwaarden gelijksoortige organismen bestaan.

*De heer Van Eetvelt* vraagt of verlof werd toegestaan aan alle gewetensbezwaarden die het hebben aangevraagd.

## I. — EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

Lorsque le Conseil des ministres a décidé, le 9 février dernier, de mettre fin au service militaire obligatoire, il s'est avéré indispensable de procéder de même à l'égard des objecteurs de conscience.

Le projet à l'examen a donc pour but d'insérer dans les lois portant le statut des objecteurs de conscience, coordonnées le 20 février 1980, une disposition permettant d'envoyer en congé illimité, à la date de leur choix, les objecteurs de conscience de la levée 1993 et des levées antérieures.

La loi en projet règle les trois cas pouvant se présenter comme suit :

1. l'objecteur de conscience a demandé, sur proposition de l'administration, un retrait temporaire d'emploi à partir du 1<sup>er</sup> mars 1995 : il est envoyé en congé illimité à cette date;
2. l'objecteur de conscience n'a pas demandé de retrait temporaire d'emploi : il est envoyé en congé illimité à sa demande à la date choisie par lui, et au plus tard à la fin de son terme normal de service;
3. l'objecteur de conscience n'est pas encore en service le 1<sup>er</sup> mars 1995 : il n'est plus appelé.

## II. — DISCUSSION

### A) Interventions des membres

*M. Thiel* demande :

— quel est le montant qui avait été prévu pour le fonctionnement du service des objecteurs de conscience et qui sera désormais affecté au développement du vote électronique;

— quel serait en cas de rétablissement du service militaire (par exemple, en temps de guerre), le statut des personnes qui ne peuvent demander le statut d'objecteur de conscience par suite de la nouvelle disposition.

*M. Saussus* renvoie au projet de loi modifiant la loi du 22 décembre 1989 relative au statut des miliciens (Doc. n° 1751/1, 94/95).

L'article 2 du projet précité prévoit notamment la suppression de deux organismes créés par les articles 35 et 37 de la loi du 22 décembre 1989 relative au statut des miliciens qui n'ont plus de raison d'être. Le membre demande s'il existe des organismes similaires pour les objecteurs de conscience.

*M. Van Eetvelt* demande si le congé a été accordé à tous les objecteurs de conscience qui en ont fait la demande.

**B) Antwoorden van de minister***Krediet uitgetrokken voor de werking van de dienst gewetensbezwaarden*

De minister antwoordt dat een bedrag van 17 miljoen frank, oorspronkelijk voorzien voor de werking van de dienst gewetensbezwaarden, zal worden aangewend voor de verdere uitbouw van de geautomatiseerde stemming.

*Statuut van de gewetensbezwaarde — Rechtstoestand*

De minister verduidelijkt dat het statuut als principe wordt behouden.

*De facto* zal een aanvraag van het statuut van gewetensbezwaarde niet meer kunnen worden ingediend omdat de geldende regeling wordt opgeschort.

Dat betekent dat personen het statuut pas zullen kunnen aanvragen op het moment dat de dienstplicht terug wordt ingevoerd. De minister wijst er op dat in oorlogstijd gewetensbezwaarden hoe dan ook geïntegreerd worden in het leger, zonder dat zij wapens zullen hoeven te dragen.

*Opheffing van organismen zoals voorzien in het ontwerp tot wijziging van de wet van 22 december 1989 betreffende het statuut van de dienstplichtigen (Stuk Kamer n° 1751/1-94/95)*

De minister wijst er op dat het wel degelijk organismen betreft die enkel van toepassing zijn op dienstplichtigen en niet op gewetensbezwaarden.

*Toegestaan verlof — Aantal*

De minister verduidelijkt dat verlof werd toegestaan aan alle gewetensbezwaarden die er om verzochten. Hij wijst er op dat tot op heden niet alle gewetensbezwaarden daar effectief om verzochten en dit om diverse redenen, waaronder redenen van sociale aard (bijvoorbeeld voorkeur voor tewerkstelling).

**III. — STEMMINGEN**

Artikelen 1 en 2 en het gehele wetsontwerp worden eenparig aangenomen.

*De rapporteur,*

M. HARMEGNIES

*De voorzitter,*

D. VAN der MAELEN

**B) Réponses du ministre***Crédit prévu pour le fonctionnement du service des objecteurs de conscience*

Le ministre répond que le crédit de 17 millions de francs qui avait été prévu pour le fonctionnement du service des objecteurs de conscience sera affecté au développement du vote électronique.

*Statut de l'objecteur de conscience — Situation juridique*

Le ministre précise que le principe du statut est maintenu.

Dans la pratique, on ne pourra cependant plus demander le statut d'objecteur de conscience, étant donné que le régime en vigueur est suspendu.

Cela signifie que l'on ne pourra demander ce statut qu'au moment où le service militaire sera rétabli. Le ministre fait observer qu'en temps de guerre, les objecteurs de conscience sont de toute manière intégrés dans l'armée, mais qu'ils ne doivent pas porter les armes.

*Suppression d'organismes telle qu'elle est prévue dans le projet modifiant la loi du 22 décembre 1989 relative au statut des miliciens (Doc. n° 1751/1-94/95)*

Le ministre précise qu'il s'agit bien d'organismes qui concernent uniquement les miliciens et non les objecteurs de conscience.

*Congés accordés — Nombre*

Le ministre précise qu'un congé a été accordé à tous les objecteurs de conscience qui en ont fait la demande, ajoutant qu'à ce jour, tous les objecteurs de conscience n'ont pas fait de demande en ce sens, et cela pour diverses raisons, dont des raisons de nature sociale (telles que la préférence accordée à l'emploi).

**III. — VOTES**

Les articles 1<sup>er</sup> et 2, ainsi que l'ensemble du projet de loi, sont adoptés à l'unanimité.

*Le rapporteur,*

M. HARMEGNIES

*Le président,*

D. VAN der MAELEN